

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของระบบการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนท้องถิ่นหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาระบบระบบการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนท้องถิ่นที่ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ 6 ประเภทการผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคัดเลือกจากผู้ประกอบธุรกิจผลิตสินค้าอย่างเจาะจง โดยกำหนดศึกษาจากกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดเชียงใหม่ 6 ประเภท ได้แก่ กลุ่มอาหารแปรรูป 2 กลุ่ม กลุ่มไม้ไผ่จักสาน 1 กลุ่ม กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา 2 กลุ่ม กลุ่มไม้แกะสลัก 3 กลุ่ม กลุ่มกระดาษสา 2 กลุ่ม และกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้า 2 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้างและการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา การตีความข้อมูล แล้วหาข้อสรุปและนำเสนอด้วยการบรรยายตามประเด็นที่ศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพทั่วไปของการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนท้องถิ่นหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่พบว่าเป็นกรรมวิธีการผลิตแบบชาวบ้านหรืออุตสาหกรรมภายใน ครอบครัว การบริหารและการจัดการเป็นวิธีการปฏิบัติที่ได้รับสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษในอดีต อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตได้พยายามปฏิบัติให้เป็นระบบที่ใกล้เคียงกับระบบการจัดการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ตามมาตรฐานในระบบสากล

วิธีการบริหารจัดการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาในรายละเอียดถึงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติการผลิตสินค้าใน 6 ด้าน ตามลำดับ คือด้านบริหารบุคคล ด้านการเงิน ด้านวัสดุ ด้านวิธีการปฏิบัติ ด้านการตลาด และด้านเครื่องจักร โดยการสัมภาษณ์และสังเกตจากกลุ่มปฏิบัติงานที่มีอยู่ในขณะนั้น นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ผลิตอีกด้วย

ด้านบุคลากร ปัญหาเกิดจากการรวมกลุ่มคนในการทำงานและค่าจ้างงานแรงงานตอบแทน ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้แล้วกลุ่มไม้ไผ่จักสาน และกลุ่มไม้แกะสลักยังพบปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดส่งเสริมเยาวชนให้มีความสนใจสืบสานต่อในงานการอาชีพให้มากขึ้น

ด้านการเงิน ส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในด้านเงินทุนหมุนเวียน หากได้รับการสนับสนุนที่จริงจังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอให้กับชุมชนในท้องถิ่นอย่างเสมอภาคก็สามารถที่จะพัฒนากลุ่มการผลิตให้ได้คุณภาพของผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น อยู่มาจนถึงแม้ว่าจะสูญหายไปบ้าง แต่สภาพรอบบริเวณพื้นที่หรือในเขตจังหวัดใกล้เคียงยังสามารถหาได้ง่าย

ด้านวิธีการปฏิบัติงาน คนงานมีทักษะความชำนาญในการใช้ฝีมือ ส่วนใหญ่จึงไม่ประสบกับปัญหาในขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ แต่จะพบปัญหามากในด้านการจัดการที่เป็นเอกสาร เช่น การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เอกสารการติดต่อการสั่งซื้อ การจัดจำหน่ายโดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ และกฎหมายการทำธุรกิจ

ด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์ทุกกลุ่มมีการแข่งขันกันมากขึ้น การจัดจำหน่ายมีตามแหล่งชุมชนโดยทั่วไป ผู้บริโภคมีความพอใจ นิยมในสินค้าที่ดีมีคุณภาพ และความคงรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นเฉพาะตัว

ด้านเครื่องจักรโดยทั่วไปส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างง่าย ๆ ใช้ในงานหัตถกรรม แตกต่างไปจากเครื่องมือ เครื่องจักรในแบบสายการผลิตระบบอุตสาหกรรม บางกลุ่มผู้ผลิตอาจต้องการเครื่องจักรขนาดเล็ก เช่น กลุ่มผู้ผลิตกระดาษสา ต้องการเครื่องตีปอสาให้ยุ่ย อย่างไรก็ตามยังพบอีกว่าหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมผู้ผลิตยังไม่ได้ให้การสนับสนุนในด้านเครื่องจักรและเทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจากราคาเครื่องจักรขนาดใหญ่มีราคาสูงมาก

Abstract

TE 150107

The purposes of this research were twofold- firstly, to study general situation of the administration and management system of "One Tambon One Product –(OTOP)" in Chiang Mai, secondly, to study the administration and management system of the OTOP, focusing on six OTOP production type groups. The samples used in the research were purposively selected from the six OTOP production type groups. They were 2 processed food, 1 bamboo weaving, 2 earthenware, 3 wood carving, 2 sa-paper making, and 2 textile groups. Tools used in this research were a structured interview guide and an observation form. The data were analyzed by using the methods of content analysis, interpretation, conclusion and the results then were presented using descriptive form.

The results were as follows:

For the general state of the OTOP in Chiang Mai, most OTOP productions were conducted by using the traditional or home industry production techniques. The administration and management system was inherited from their ancestors in the past time. However, the producers tried to perform work system for being as similar as the approvable standards of medium and large industry's administration and management system.

For the administration and management system, the researcher studied the details and steps of production using the principles of management in six aspects- man, money, materials, method, marketing, and machine. The researcher interviewed the

OTOP producers and observed the working situation at the workplaces. The researcher also surveyed the producers' problems and needs. The following were the details of the system, describing in six aspects.

Man or Personnel Management: The problems were that the problem resulted from a worker group itself; and that the wage was too low. Moreover, there were lack of skilled labors working for a bamboo weaving and wood carving groups. The relevant organizations should promote the youth to be interested in and to carry on these kinds of craftsmanship occupation.

Money or Financial Management: Most of the entrepreneurs did not have enough financial support. The local entrepreneurs should be provided finance consistently and equally from the relevant organizations. In so doing, the groups would be better developed and would be able to produce a better quality product.

Materials: The materials used for production were available in local areas. Most of the resources were still plentiful. Even some materials had been decreased, they were still available in the nearby places.

Method or Practical Method: Most of the workers were expertise in handicraft therefore they did not face with any problem of working steps. However, there were still some problems concerning document management, such as accounting, ordering documents, foreign sale and marketing documents, and business law.

Marketing: Every production groups were high competitive. The products were distributed in local communities. Consumers were satisfied with good quality products and their uniquely local styles.

Machine: In general, most of the tools used in handicraft were simple. These tools were different from the tools or machines used in line production industry. In some production groups such as sa-paper production group, the complex tool or machine used for spinning sa-tissue would be needed. However, it was still found that the organizations relating with the promotion of these production groups did not support the machine and technology to the groups because the large machines were too expensive.